

KUTSESTANDARD

Puidutöötaja, tase 3

Kutsestandard on dokument, milles kirjeldatakse tööd ning töö edukaks tegemiseks vajalike oskuste, teadmiste ja hoiakute kogumit ehk kompetentsusnõudeid. Kutsestandardeid kasutatakse õppekavade koostamiseks ja kutse andmiseks.

Kutsenimetus	Eesti kvalifikatsiooniraamistiku (EKR) tase
Puidutöötaja, tase 3	3

A-osa KUTSEKIRJELDUS

<p>A.1 Töö kirjeldus</p> <p>Puidutöötaja, tase 3 on üldise ettevalmistusega tööline puidutöötlus- ja mööblitööstusettevõtete abi- ja põhitööprotsessides (sae-, hõõvli-, spooni-, vineeri-, liimpuitmaterjalide- ja mööblitööstus, sh pehmemööblitööstus, puitmaju tootvad ettevõtted jt).</p> <p>Puidutöötaja, tase 3 töötab üldjuhul tuttavas olukorras iseseisvalt, keerulisemate tööülesannete puhul vajab juhendamist.</p> <p>Ta töötab reeglina meeskonna liikmena.</p> <p>Puidutöötaja töökeskkond võib olla mürarohke. Töö nõuab füüsilist pingutust, töötempo on vahelduv.</p> <p>Sama kutseala kutsed on puidupingioperaator, tase 3, puitmajaehitaja, tase 3, puidupingioperaator, tase 4 ning tisler, tase 4.</p>
<p>A.2 Tööosad</p> <p>A.2.1 Tööprotsessi kavandamine ja materjalide ettevalmistamine</p> <p>A.2.2 Puittoodete valmistamine, komplekteerimine ja pakendamine</p>
<p>Valitavad tööosad</p> <p>A.2.3 Puitehistöö</p> <p>A.2.4 Pehmemööbli karkassi koostamine</p> <p>A.2.5 Ehituslaudsepatoodete valmistamine</p> <p>A.2.6 Puihoone karkassi ja karkassielementide valmistamine</p> <p>A.2.7 Puittoodete parandamine</p> <p>A.2.8 Puittoodete tööstuslik lõiketöötlemine</p> <p>A.2.9 Puittoodete tööstuslik viimistlemine</p> <p>A.2.10 Puittoodete tööstuslik pealistamine</p>
<p>A.3 Kutsealane ettevalmistus</p> <p>Puidutöötaja, tase 3 on läbinud erialase kutseõppe. Kutseoskused võivad olla omandatud ka töökohal.</p>
<p>A.4 Enamlevinud ametinimetused</p> <p>Puidutööline, puiduettevõtte/puidutööstuse tööline.</p>

B-osa KOMPETENTSUSNÕUDED

<p>B.1 Kutse struktuur</p> <p>Puidutöötaja, tase 3 kutse taotlemisel tuleb tõendada üldoskused B.2, kohustuslikud kompetentsid B.3.1 ja B.3.2 ning vähemalt üks valitavatest kompetentsidest B.3.3 – B.3.10.</p>

B.2 Puidutöötaja, tase 3 üldoskused

Tegevusnäitajad:

1. Täidab keskkonnakaitse, töötervishoiu, töö- ja tuleohutuse nõudeid puiduettevõttes.
2. Järgib tööga seonduvaid õigusakte, ettevõtte sisekorraeeskirju ning üldiseid eetilisi tõekspidamisi ja väärtusi.
3. Võtab vastu asjakohaseid otsuseid vastavalt etteantud nõetele ja vastutab enda töö tulemuste eest.
4. Kasutab tööaega, töövahendeid ja materjale säästlikult ning praaki vältides, teavitab ilmnenud puudustest otsest juhti.
5. Tegutseb meeskonna liikmena ühiste eesmärkide saavutamisel ja saab aru oma rollist meeskonnas ning tööosa olulisusest ettevõtte tehnoloogiaprotsessis.
6. Suhtleb töökaaslastega lugupidavalt ja austavalt ning käitub vastastikust suhtlemist toetaval viisil.
7. Kasutab võimalusi enesearendamiseks ning oma oskuste täiendamiseks.
8. Kasutab igapäevatoos arvutit algtasemel kasutaja tasemel (vt lisa 1 – digipädevuste enesehindamise skaala).
9. Tegutseb õnnetusjuhtumi puhul vastavalt ettenähtud korrale.

B.3 Kompetentsid

KOHUSTUSLIKUD KOMPETENSIID

B.3.1 Tööprotsessi kavandamine ja materjalide ettevalmistamine	EKR tase 3
<p>Tegevusnäitajad:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Tutvub tööülesande täitmiseks vajaliku dokumentatsiooniga. ning vajadusel täpsustab tööülesande sisu; 2. Loeb lihtsamaid tööjooniseid ja visandab eskiise (käsitsi koostatav mõotkavavaba joonis). 3. Kavandab oma tegevuse tööprotsessi täitmiseks lähtudes tööülesandest. 4. Valib vastavalt tööülesandele (töökäsk, tööjoonis, tükitabel ja tehnoloogiakaart) toorikud, abimaterjalid ja vajalikud töövahendid (tööpingid, käsitöövahendid, elektri- ja pneumotööriistad ning surveseadmed, mõotmis- ja kontrollimisvahendid jne) ning hindab nende seisundit. 5. Valmistab ette oma vahetu töökoha lähtudes tööülesandest (arvestades materjali kogust, töövõtete ratsionaalset sooritamist ja ergonoomikat jne). 6. Korrastab ja puhastab tööpinki, töövahendeid, seadmeid ja töökohta ning teeb vajadusel lihtsamaid hooldustöid (käsitööriistade teritamine jne). 7. Koostab toorikute paketid (materjali kuivatamiseks, transpordiks jne). 8. Valmistab ette ning hoiab korras ladustamiskohad ja kasutatavad seadmed (käsitranspordiseadmed: käru, kahveltöstuk, kahvelkäru, kuivatuskärud jne). 9. Ladustab materjalid (paigutab transpordivahendile, toimetab need ettenähtud kohta ning vajadusel virnastab need nõuetekohaselt) ning täidab dokumentatsiooni (materjal, toote kirjeldus, kogus jne). 	
B.3.2 Puittoodete valmistamine, komplekteerimine ja pakendamine	EKR tase 3
<p>Tegevusnäitajad:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mõõdab, märgib ja märgistab töödeldavat materjali ja toorikuid lähtudes tööjoonisest ja töötlemisviisist. 2. Valmistab detaile ja lihtsamaid seotisi (puit-, kruvi-, naelseotised) kasutades käsitööriistu. 3. Seadistab tavatööpingi (saag-, hõõvel-, puur-, frees- ja lihvpingi) ja töötab erinevatel seadistatud puidutöötuspinkidel. 4. Valmistab saematerjalist latt-toorikuid ning liimib need lihtsamaid survevahendeid kasutades liimkilbiks. 5. Sooritab lihtsamaid pealistustöid käsitöövahenditega. 6. Paneb kokku alakoostud ja tooted (sahtlid, jalaraamid jne) kasutades käsiturveteid lähtuvalt tehnilisest dokumentatsioonist. 7. Valmistab viimistletava pinna ette (krundib, kohtpahteldab, lihvib, eemaldab tolmu jne). 8. Viimistleb käsitsi puittooteid (vahatab, õlitab, peitsib, lakib, värvib jne). 9. Kontrollib toote, detaili või koostu mõotmeid ja kvaliteeti ning võrdleb tulemusi etteantud nõuetega, valides sobivad mõote- ja kontrollimisvahendid. 10. Komplekteerib ja pakendab pool- ja valmistooted vastavalt etteantud nõetele. 	

VALITAVAD KOMPETENSIID

Tuleb tõendada vähemalt üks valitavatest kompetentsidest B.3.3 – B.3.10.

B.3.3 Puitehistöö	EKR tase 3
Tegevusnäitajad: 1. Koostab eseme valmistamise kava. 2. Valmistab eseme lähtudes kavandist kasutades põhilisi puitehistöö tehnikaid (vestmine, saagimine, hõõveldamine, puurimine jne).	
B.3.4 Pehmemööbli karkassi koostamine	EKR tase 3
Tegevusnäitajad: 1. Komplekteerib joonise põhjal detailid pehmemööbli karkassi koostamiseks. 2. Koostab detailidest karkassi.	
B.3.5 Ehituslaudsepatoodete valmistamine	EKR tase 3
Tegevusnäitajad: 1. Valmistab ehituslaudsepatoodete (puittrepp, ukсед, aknad jne) lihtsamaid detaile. 2. Koostab lihtsamaid laudsepatooteid ja osaleb paigaldamisel meekonnaliikmena.	
B.3.6 Puithoone karkassi ja karkassielementide valmistamine	EKR tase 3
Tegevusnäitajad: 1. Valmistab karkassielementide lihtsamaid detaile. 2. Koostab eelnevalt valmistatud detailidest karkassi kasutades tapp-, nael-, kruvi- ja poltliiteid.	
B.3.7 Puittoodete parandamine	EKR tase 3
Tegevusnäitajad: 1. Hindab taastatava toote (v.a ehituskonstruksiooni osad) seisundit, kavandab tööprotsessi ja valib vajalikud materjalid. 2. Parandab või asendab puittoote vigased detailid ja seotised ning viimistleb käsitsi toote pinnad.	
B.3.8 Puittoodete tööstuslik lõiketöötlemine	EKR tase 3
Tegevusnäitajad: 1. Valmistab puittooteid tööstuslikel puidulõikepinkidel (saagpink, nelikanthõõvelpink, tapilõikepink, puurpink). 2. Hindab detaili ja toote kvaliteeti ning sorteerib materjali vastuvõtmisel.	
B.3.9 Puittoodete tööstuslik viimistlemine	EKR tase 3
Tegevusnäitajad: 1. Viimistleb lihtsamaid detaile ja tooteid tööstuslikel viimistlusseadmetel. 2. Ladustab viimistletud detailid kattetahkumiseks.	
B.3.10 Puittoodete tööstuslik pealistamine	EKR tase 3
Tegevusnäitajad: 1. Koostab spoonisärgi ja pealistab laipindu tööstuslikel seadmetel. 2. Pealistab kilpdetailide servpindu tööstuslikel seadmetel.	

C-osa ÜLDTEAVE JA LISAD

C.1 Teave kutsestandardi koostamise ja kinnitamise kohta ning viide ametite klassifikaatorile	
1. Kutsestandardi tähis kutseregistris	16-07102021-2.1/1k

2. Kutsestandardi koostajad	Tarmo Kalmann, Astangu Kutserehabilitatsiooni Keskus Ants Tarraste, Tallinna Ülikool Tenno Teder, AS Standard Aivo Kimber, Thermory AS Andres Veel, Eesti Puitmajaliit Eneli Org, Eesti Mööblitootjate Liit
3. Kutsestandardi kinnitaja	Metsanduse Kutsenõukogu
4. Kutsenõukogu otsuse number	23
5. Kutsenõukogu otsuse kuupäev	07.10.2021
6. Kutsestandard kehtib kuni	06.10.2026
7. Kutsestandardi versiooni number	1
8. Viide Ametite Klassifikaatorile (ISCO 08)	7521 Puidutöötledjad
9. Viide Euroopa kvalifikatsiooniraamistikule (EQF)	3
C.2 Kutsenimetus võõrkeeles	
Inglise keeles	Woodworker, EstQF Level 3
Soome keeles	Puunjalostaja
Vene keeles	Древесный переработчик
C.3 Lisad	
Lisa 1 Digipädevuste enesehindamise skaala	